

1 ^{ste} ronde	Informatieverdieping, vragen al dan niet van technische aard	Antwoorden college	Toezeggingen college
Agendapuntnr. 10.	Regionale Energie Strategie	J.P. Neven	
Fractie			
1. Mw. Van Dam	Bij de RES discussies is zon op dak altijd nadrukkelijk afgekapt tijdens de klimaattafels/ruimte ateliers of hoe de bijeenkomsten ook heten ... nu zie ik wel terug zon op grote daken ... Deze mogelijkheid is nooit gemeld tijdens die bijeenkomsten, zelfs ontkent voor zover ik dit kan terughalen. Kunnen wij hier onze bouwverordening/bouwvergunningen op aanpassen? Dus bouwen alleen met een dak geschikt voor zonnepanelen?	Zie beantwoording vraag 2.	
2. Mw. Van Dam	Blij te lezen dat zon op dak (grote daken) toch min of meer wordt meegenomen. Het lijkt me goed om hier ook verplichtingen aan te koppelen voor wat betreft bouwverordeningen/bouwvergunningen. Dus bouwen van een bedrijfspand/fruithal etc. uitsluitend als het dak geschikt is voor zonnepanelen. Of zelfs een % zonnepanelen verplichten.	Dit is een uitwerking die we lokaal meenemen bij de uitwerking van ons beleidsplan zon dat gepland staat voor eind 2020. Het aanpassen van bouwverordeningen/ bouwvergunningen komt dan zeker ook aan de orde.	
3. Mw. Van Dam	Bijlage 1B Ruimte ateliers Rivierenland_LR Op pagina 39 staat volgens mij de ladder van Tiel ipv Neder Betuwe	Dat lijkt inderdaad zo te zijn. Het signaal is doorgegeven aan de samenstellers.	
1. PCG	Dit bod gaat over bestaande en geplande projecten, ik heb geen zicht op geplande projecten kan daar voor de raad van 19 mei een totaal overzicht van opgeleverd worden, wat zijn de bestaande en wat zijn de geplande projecten?	De basisinformatie is opgenomen in het RES-bod voor wat betreft Buren (zie onder aan de vragen over dit onderdeel). Het gaat hier bij onder andere om: - De 4 bestaande windmolens A15 bij Ochten. - 1 ha zon bestaand komt uit database NPRES. - 6,5 ha zon-in-ontwikkeling is vergund project Lingemeren. - 1 ha zon Waterschap zijn projecten bij Lienden en Eck en Wiel.	
2. PCG	er wordt voor de gemeente Buren gesproken over een	Wij veronderstellen dat hier het RES-bod de	

	bod van 0.17 Twh voor 2030 en voor de regio is dit bod totaal 0.63.2 Twh. (staat ook in de klimaat visie 2020 Buren) De regio kent 8 gemeenten als ik deze percentages op elkaar deel dan doet de gemeente Buren mee met bijna 27% van het totale regio bod waarom is deze verhouding zo uit de pas i.v.g.t. het totaal aantal gemeenten wat deel neemt? Hoe kan dit?	regionale doelstelling RES 1.0 en de eigen klimaatvisie enigszins door elkaar lopen. Het RES-Bod omvat Regionaal 0,632 Twh met een bijdrage van Buren van 0,04 Twh. (zie pagina 39 bijlage 1 RES-bod). Daarnaast is er de ambitie voor het RES 1.0 met een regionale doelstelling voor 2030 van minimaal een verdubbeling en dan gaat het om 1,263 Twh. De klimaatvisie geeft 0,17 TWh als Burense ambitie aan duurzame energie voor 2030.
1. VVD	Hoe heeft de raad input kunnen leveren voor de ontwikkeling van de Concept RES?	Betrokkenheid van raadsleden was er via de ruimteateliers en regionale raadsbijeenkomsten waar raadsleden voor uitgenodigd waren.
2. VVD	We gaan richting de RES 1.0. Deze RES 1.0 zal een impact op onze gemeente hebben. De impact zal groter zijn dan bij de Concept RES. Democratische legitimiteit is dus heel belangrijk. Kunnen de verschillende gemeenteraden nog sturing geven richting de RES 1.0? Zo ja, hoe?	Ook nu zal er weer betrokkenheid zijn door deelname aan voorgenomen ruimteateliers en regionale raadsbijeenkomsten. Verder moet het bestuurlijke pad voor de RES 1.0 nog met alle gremia worden afgestemd. Overigens zullen wij uw raadswerkgroep Klimaatvisie hier uiteraard verder bij betrekken.
3. VVD	In het raadsvoorstel wordt genoemd dat de ruimteateliers hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de visie. Het begrip burgerparticipatie wordt hier zelfs aangekoppeld. We weten inmiddels dat niet alle inwoners deel konden/mochten nemen aan de ruimteateliers. Vindt het college dat er dan wel sprake van burgerparticipatie is geweest?	In de ruimte ateliers is de gelegenheid geboden aan organisaties en inwoners buitengebied om te participeren in een eerste meer globale verkenning van de opgave. Het begrip Burgerparticipatie zoals het hier gebruikt wordt in deze regionale context, is dan ook anders dan van de Burense invulling waarbij meer uitgegaan wordt van kerngericht werken. Bij de verdere ruimteateliers voor RES 1.0 zullen inwoners en organisaties gemeente breed uitgenodigd worden en wordt ook gedacht aan een benadering per kern (kerngericht werken) of doelgroep als bijvoorbeeld ondernemers.

4. VVD	Hoe gaat ervoor gezorgd worden dat alle inwoners betrokken gaan worden bij de beleidsontwikkeling richting de RES 1.0?	Zie het antwoord op de vorige vraag. Het kan overigens zijn dat dit in verband met de corona crisis bijvoorbeeld digitaal ingevuld moet worden.
5. VVD	Er zijn drie denkrichtingen <i>wind</i> uitgewerkt. In welke mate staan deze denkrichtingen vast? Kan hier in proces naar een RES 1.0 nog van afgeweken worden (bijvoorbeeld als de gemeenteraden dat vragen)?	De drie denkrichtingen (pagina 28 Bijlage 1 RES-bod) geven handvatten om ruimtelijke afwegingen te maken. Dat kan een keuze voor één denkrichting zijn, maar ook een combinatie van denkrichtingen.
6. VVD	De RES heeft (en gaat nog meer) een enorme impact hebben op de inwoners van de regio (en dus ook van de gemeente). Hoe gaat de communicatie er naar de inwoners uitzien?	Met de ontwikkeling in de komende jaren worden een aantal stappen gezet die elke (regionaal en lokaal) een eigen communicatie aanpak vragen. Zo vraagt de ontwikkeling van RES 1.0 nu nog om een bredere communicatie rond de ruimteateliers. Op het moment dat een bepaald project in beeld komt, gaan zeker ook directe bewoners ed. betrokken worden. Dat kan gemeente overschrijdend zijn. Wij denken er aan om lokaal hiervoor een communicatie aanpak te ontwikkelen.
7. VVD	Van de decentrale overheden wordt verwacht dat zij uiterlijk juni 2020 het waarderingskader indienen. Ligt de gemeente Buren nog op schema (gezien de Coronacrisis). En, wat is het gevolg als het waarderingskader niet tijdig wordt opgeleverd?	Wij nemen aan dat u op het regionale RES-concept doelt. Landelijk is de indieningstermijn daarvan verlengd tot 1 september. De regio Rivierenland houdt echter 1 juni aan en dat is voor zover nu (5 mei) bekend haalbaar.
1. D66	D66 is benieuwd naar de Samenwerkingsagenda. Hiermee kunnen we dit verhaal breder trekken en kijken naar het GEA en de koppeling met bv de Omgevingswet. Wanneer kunnen we deze Samenwerkingsagenda verwachten?	Dit jaar wordt in regioverband na het RES-bod de Samenwerkingsagenda uitgewerkt. Die kent twee lijnen, de kortere termijn en de langere termijn. De korte termijnagenda staat in het teken van RES 1.0. en betreft de samenwerking tussen gemeenten en met Rijkspartners als Pro Rail en Rijkswaterstaat. De lange termijnagenda kent bredere onderwerpen rond de uitvoering van de energietransitie als de arbeidsmarkt, de vervlechting met de omgevingswet.

		De samenwerkingsagenda zal samen met de RES 1.0 gepresenteerd worden. De samenwerkingsagenda (en de bijbehorende planning voor korte en lange termijn) wordt voor de zomer vastgesteld. Het is een dynamisch document, waarbij kansen in de loop van de tijd toegevoegd en / of getemporiseerd worden. Overigens is de realisatie van het Gelderse energie akkoord onderdeel van de RES-bod.
2. D66	Is de wethouder tevreden over het krachtenveld en de rolverdeling binnen de Stuurgroep zoals dit nu geregeld is of heeft u zorgen in dit opzicht en zo ja welke zijn dat?	De stuurgroep RES heeft naar behoren gefunctioneerd en de inbreng van iedere gemeente is voldoende aan bod gekomen.
3. D66	Wat vindt u als wethouder van de communicatiekanalen zoals die nu zijn uitgezet, regionale bijeenkomsten en ateliers?	Deze hebben tot nu toe voldaan aan het streven om verkennend met stakeholders in een open dialoog ideeën en suggesties uit te wisselen.
1. PvdA	Misschien is onze fractie even wat 'uit' het dossier door de lange onderbreking, maar de volgende vraag kwam bij ons naar boven: het Conceptbod is, om als eerste stap, met windmolens en zonne-parken 0,632 TWh electriciteit op te wekken. Dat moet in 2030 gerealiseerd zijn. De tweede stap is de opstelling van een RES 1.0 met als doelstelling een verdubbeling van het aanbod. Niet duidelijk is of die verdubbeling (ook) in 2030 moet zijn uitgevoerd ?	Het RES bod is met 0,632 TWh is de totaal stand van nu bestaande en geplande locaties. En is dus al uitgevoerd. De tweede stap is RES 1.0 en de doelstelling daarvan moet in 2030 zijn uitgevoerd
2. PvdA	De landelijke doelstelling, voortvloeiend uit het Klimaatakkoord, is dat 35TWh aan elektriciteit met duurzame bronnen opgewekt wordt in 2030. Er zijn 30 RES regio's dus het aandeel van elke regio moet min of meer rond 1,2 TWh bedragen. Dus het lijkt erop dat RES 1.0 ook in 2030 gerealiseerd zal moeten zijn maar dat wordt niet in het document vermeld. Daarbij komt dat onze regio een relatief hoog energieverbruik heeft. Dit leidt enerzijds tot de noodzaak het verbruik terug te brengen. Het ligt echter voor de hand dat een	De ontwikkeling van de realisatie wordt landelijk en regionaal gemonitord en een tussentijdse bijstelling van de landelijk, regionale of lokale doelstellingen is onderweg richting 2030 zeker niet uit te sluiten. Er kan in 10 jaar immers veel gebeuren.

	andere uitkomst kan zijn dat onze regio meer (dan gemiddeld) zal moeten bijdragen. Hoe schat het college dit in?	
3. PvdA	De RES gaat nadrukkelijk ook uit van windenergie. Bekend is dat de opwekking van elektriciteit met windmolens heel efficiënt is en weinig landoppervlak vergt. De Raad moet echter eerst richtinggevende uitspraken doen of dit inderdaad onze voorkeur heeft, alvorens we windmolens of een ander middel zoveel mogelijk gaan inzetten. Voor de PvdA is het nadeel de impact op de het landschap, de natuur en vooral ook de omwonenden. De PvdA heeft daarom al eerder gepleit voor de mogelijkheid om omwonenden in redelijke mate te compenseren voor de overlast. Bijvoorbeeld door het aanbieden aan hen van projectparticipatie tot een bepaald percentage, zodat zij ook de revenuen ervaren. Hoe denkt het college over dit soort bouwstenen voor de verdere concretisering?	In de voorgestelde klimaat visie is de lokale betrokkenheid als een uitgangspunt opgenomen. Dat zal via de verdere ontwikkeling van de beleidsplannen zon en wind verder uitvoering moeten krijgen.

Bijlage bij vraag 1 PCG:

Concept-RES

	Regio Rivierenland		Gemeente Buren	
	aantal	Opbrengst (TWh)	Aantal	Opbrengst (TWh)
Wind, molens				
Bestaand 2020	25	0,247	4	0,022
Vergunning verstrekt	3	0,030	0	0
In studie	14	0,185	0	0
Zon, hectares				
Bestaand 2017	16	0,016	1	0,001
Zon in ontwikkeling	34	0,027	6,5	0,006
Waterschap	14	0,015	1	0,001
Grote daken	88	0,084	10	0,01
Totaal		0,621		0,041
Bovendien				
Waterkracht	2	0,044	1	0,026
Zon op kleine daken	38	0,038	4	0,004

2 ^e ronde	Oordeelsvorming/meningsvorming (debatonderwerpen)	Hamerstuk/ Bespreekstuk	Toezeggingen college
Agendapuntnr. 10.	Regionale Energie Strategie	J.P. Neven	
Fractie			
1. Mw. Van Dam	Blij te lezen dat zon op dak (grote daken) toch min of meer wordt meegenomen. Het lijkt me goed om hier ook verplichtingen aan te koppelen voor wat betreft bouwverordeningen/bouwvergunningen. Dus bouwen van een bedrijfspand/fruitdal etc. uitsluitend als het dak geschikt is voor zonnepanelen. Of zelfs een % zonnepanelen verplichten.		
1. PvdA	Laten we positief beginnen: er is al vele jaren , soms		
			Reactie college: Ook nu zal er weer betrokkenheid zijn

	heftige discussie gevoerd over de klimaatverandering, de bedreiging daardoor en wat we er aan kunnen doen. Maar de PvdA ziet, ondanks aandachtspunten, met blijdschap dat het nu gaat in de richting van het daadwerkelijk uitvoeren van maatregelen om de klimaatverandering te stoppen. Het is de hoogste tijd gezien de bedreigingen die samenhangen met de verandering van ons klimaat. Ook onze regio gaat daaraan meedoen en daarvoor is het nu voorliggende document Regionale Energie Strategie de concrete aanzet. Een van de aandachtspunten is echter serieus: de democratische legitimering (Stuurgroep) en de invloed van de Raden in het gehele traject. Zeg maar de Governance. Voor deze fase is dit een gelopen race, maar de PvdA wenst dat deze Raad een duidelijk standpunt inneemt en haar college voorstelt om in de verdere uitwerking van de vervolg RES-en niet alleen de Raden maar ook de politiek een betere positie te geven. Dit kan, want de Samenwerkingsagenda moet nog (nader) worden opgesteld. De PvdA constateert dat is gekozen voor een besluitvormingstraject waarbij Raden aan de voorkant geen duidelijke invloed hebben en achteraf (onder tijdsdruk en door het niet goed gecoördineerd agenderen in de verschillende raden) vooral JA of JA GRAAG mogen zeggen. En dat terwijl we weten dat deze of gene gemeente zijn inwoners slecht nieuws zal moeten gaan vertellen de komende jaren ("we moeten meer doen dan U leuk vindt"). Het onderwerp moet niet gedepolitiseerd worden, maar de Raad moet juist vroegtijdig geconsulteerd worden en zijn (politieke) verantwoordelijkheid nemen. Dan is er ook geen ruimte voor 'klagen' of 'meehuilen met de wolven in het bos' bij de besluitvorming. Hoe denkt ons College hier samen met de Raad beter te kunnen optrekken?	door deelname aan voorgenomen ruimteateliers en regionale raadsbijeenkomsten. Verder moet het bestuurlijke pad voor de RES1.0 nog met alle gremia worden afgestemd. Overigens zullen wij uw raads werkgroep Klimaatvisie hier uiteraard verder bij betrekken.
2. PvdA	In de gemeente Buren komen in enkele polders in de komgebieden rond het Amsterdam Rijnkanaal (kaartje pag. 23) nog betrekkelijk veel weidevogels voor. Ook	Reactie college: De het RES-bod geeft nog slechts de ruimtelijke denkrichtingen aan met voors en tegens. Het is in de verdere ontwikkeling naar RES 1.0 dat hier met

	de grutto en tureluur die steeds zeldzamer worden broeden er nog steeds. Vanwege de vogelrijkdom zijn deze gebieden door de provincie specifiek aanwezen voor het beschermen van deze vogels en veel boeren doen daaraan mee. Ze krijgen daarvoor ook een vergoeding van de provincie. Toch wordt deze plek ook gezien als een mogelijkheid om windmolens te plaatsen. De PvdA vraagt zich af hoe het college deze twee belangen afweegt, wetende dat zowel onder inwoners als binnen de Raad de meningen hierover zijn verdeeld. Hoe – dat wil zeggen: in welk proces binnen onze eigen gemeente – komen wij tot een eigen uitgangspunt en hoezeer hebben wij daar (nu) nog invloed op?	alle betrokkenen afwegingen en keuzes in kaart gebracht worden Vervolgens kan bij de verkenning of ontwikkeling van een daadwerkelijk locatie, een MER- inzicht geven in natuur- en landschap aspecten voor de definitieve afweging (ook bestuurlijk).
3. PvdA	Al geruime tijd wenst de Raad in de gelegenheid te worden gesteld om een uitspraak te doen over het beleid inzake zonnevelden. De PvdA-fractie is vooralsnog van mening dat Zonnevelden zoveel mogelijk onzichtbaar moeten zijn in het landschap. Dat kan door ze in gebieden te realiseren die een besloten karakter hebben zoals de stroomruggen. In komgebieden die als kenmerkende kwaliteit openheid hebben lijken zonnevelden, naar het oordeel van onze fractie, moeilijk te realiseren zonder de openheid aan te tasten. Hoe en wanneer wordt de Raad in de gelegenheid gesteld hierover richtinggevende uitspraken te doen, zodat wij kunnen sturen bij de concrete invulling van de uitwerking van het de RES?	Reactie college: Het beleidskader zon staat gepland voor een behandeling door uw raad eind dit jaar (2020).
4. PvdA	Strikt genomen wordt er op dit moment, ten gevolge van de Corona-crisis, ruimte geboden om een RES-bod later in te dienen. Gezien de politieke gevoeligheid en de wens hierover een echt en open debat te kunnen voeren, is het een optie om gebruik te maken van deze mogelijkheid (indien we een besluit als dit zouden moeten nemen in een video-vergadering met alle beperkingen die dat heeft voor een goed debat). Graag verneemt de fractie van de PvdA wat hier (puur technisch) de mogelijkheden zijn en vooral hoe het College denkt over de wenselijkheid van een	Reactie college: Regionaal was het traject rond het RES-bod al zover dat in essentie geen gebruik van de verlenging gemaakt hoeft te worden. Regionaal is ook afgesproken daar geen gebruik van te maken en te blijven streven naar indiening per 1 juni en dus een raadsbehandeling in mei. Het voordeel is dat direct begonnen kan worden aan RES 1.0 wat gelet op de ambities en de volle periode nodig zal hebben.

volwaardig debat, alvorens we in dit dossier de volgende stappen gaan zetten. Het probleem is immers dat na besluitvorming er weinig tijd is om dit onderwerp alsnog te agenderen (voor een (opiniërend) debat (over het vervolg) omdat daartoe tot aan de zomer weinig gelegenheid op de Raadsagenda's beschikbaar zal zijn.